

II

(Sporočila)

SPOROČILA INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

EVROPSKA KOMISIJA

OBVESTILO KOMISIJE

Smernice o zaključku operativnih programov, sprejetih za pomoč iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, Evropskega socialnega sklada, Kohezijskega sklada in Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, ter programov čezmejnega sodelovanja v okviru instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) (2014–2020)

(2022/C 474/01)

To obvestilo Komisije nadomešča obvestilo Komisije, ki je bilo objavljeno v *Uradnem listu Evropske unije* C 417 z dne 14. oktobra 2021.

Ob upoštevanju pomena pravočasnega in učinkovitega zaključka operativnih programov, odobrenih za pomoč iz Evropskega regionalnega razvojnega sklada (vključno s programi sodelovanja v okviru cilja „evropsko teritorialno sodelovanje“), Evropskega socialnega sklada, Kohezijskega sklada ter Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo za programsko obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020, vključno s tistimi, ki so upravičeni do virov REACT-EU, je treba zagotoviti ustrezne smernice o zaključku teh programov v skladu z Uredbo (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ter splošno veljavnimi pravnimi akti, sprejetimi na njeni podlagi.

Te smernice zajemajo tudi programe čezmejnega sodelovanja v okviru instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II). Izvedbena uredba IPA se na splošno sklicuje na uredbo o skupnih določbah oziroma na nekatere njene določbe. Te smernice se zato uporabljajo tudi za programe čezmejnega sodelovanja IPA II, razen če je določeno drugače.

Glede na izkušnje z zaključevanjem programskih obdobj 2000–2006 in 2007–2013 so v smernicah predlagani poenostavljeni postopki, ki skušajo izhajati iz najboljših praks, ugotovljenih med zaključevanjem teh preteklih obdobj.

V smernicah sta bili upoštevana izredna kriza zaradi COVID-19 v letih 2020 in 2021 ter vojaška agresija Ruske federacije proti Ukrajini, ki se je začela 24. februarja 2022, ter njun vpliv na izvajanje programov.

Namen smernic je olajšati postopek zaključka z zagotovitvijo metodološkega okvira, na podlagi katerega bi morale potekati zaključevanje za poravnavo neporavnanih proračunskih obveznosti Unije prek morebitnih končnih plačil državi članici v zvezi s programom in/ali prenehanjem obveznosti ali izterjavo vsot, ki jih je Komisija državi članici izplačala neupravičeno.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 320) (v nadaljnjem besedilu: uredba o skupnih določbah).

S sistemom letnega preverjanja in sprejetja obračunov je bila uvedena znatna poenostavitev postopka zaključka. Končni zaključek programa mora zato temeljiti samo na dokumentih v zvezi s končnim obračunskim letom in končnim poročilom o izvajanju ali zadnjim letnim poročilom o izvajanju.

IZJAVA O OMEJITVI ODGOVORNOSTI:

To je delovni dokument, ki so ga pripravile službe Komisije. Na podlagi veljavnega prava Unije zagotavlja tehnične smernice za kolege in organe, ki so vključeni v zaključevanje Evropskega sklada za regionalni razvoj, Evropskega socialnega sklada, Kohezijskega sklada in Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo. Te smernice ne vplivajo na razlago Sodišča in Splošnega sodišča.

Kazalo

1.	SPLOŠNA NAČELA	4
2.	MOŽNOST PREDČASNEGA ZAKLJUČKA	4
3.	PRIPRAVA ZA ZAKLJUČEK	5
3.1.	Sprememba programov	5
3.2.	Predložitev/priglasitev velikih projektov in njihove spremembe	5
4.	FINANČNO UPRAVLJANJE	6
4.1.	Prenehanje obveznosti	6
4.2.	Obračun začetnega in letnega predplačila	6
4.3.	Izračun končnega plačila	6
4.4.	Preveliko število rezervacij	7
5.	KAZALNIKI IN OKVIR USPEŠNOSTI OB ZAKLJUČKU	8
5.1.	Sporočanje vrednosti, ki jih je treba doseči za kazalnike učinka	9
5.2.	Pomen okvira uspešnosti za zaključek	9
6.	VEČFAZNO IZVAJANJE NEKATERIH OPERACIJ PREK DVEH PROGRAMSKIH OBDOBIJ	10
7.	NEDELUJOČE OPERACIJE	12
8.	OPERACIJE, NA KATERE SO VPLIVALE TEKOČE NACIONALNE PREISKAVE ALI SO BILE ZAČASNO USTAVLJENE ZARADI PRAVNIH POSTOPKOV ALI UPRAVNIH PRITOŽB Z ODLOŽILNIM UČINKOM	13
9.	IZDATKI, NA KATERE VPLIVAJO TEKOČE PREISKAVE OLAF, POROČILA OLAF ALI REVIZIJE KOMISIJE ALI EVROPSKEGA RAČUNSKEGA SODIŠČA	14
10.	NEPRAVILNOSTI	14
10.1.	Obravnavanje nepravilnosti v končnem obračunskem letu	14
10.2.	Zneski, ki jih je treba izterjati, in neizterljivi zneski	14
10.3.	Tveganje nepravilnosti, zaradi katerih morajo organi, pristojni za program, dodatno preverjati izdatke, ki so že bili prijavljeni Komisiji	15
10.4.	Zneski, izterjani po zaključku	15

11. PREDLOŽITEV DOKUMENTOV O ZAKLJUČKU	16
11.1. Rok za predložitev dokumentov o zaključku	16
11.2. Spreminjanje dokumentov o zaključku po poteku roka za njihovo predložitev	16
11.3. Razpoložljivost dokumentov	16
12. VSEBINA DOKUMENTOV O ZAKLJUČKU	17
12.1. Končno poročilo o izvajanju	17
12.1.1. Poročanje o velikih projektih	18
12.1.2. Sprejetje obračuna in roki	18
12.2. Obračuni	18
12.2.1. Pregled in sprejetje obračunov	18
12.3. Izjava o upravljanju in letni povzetek	19
12.4. Revizijsko mnenje in poročilo o nadzoru	19
12.4.1. Finančni instrumenti	19
12.4.2. Zanesljivost podatkov	20
12.4.3. Javni izdatki, izplačani upravičencem	20
13. KONČNO PLAČILO	20
14. VPRAŠANJA O ZAKONITOSTI IN PRAVILNOSTI	20
PRILOGA I	21
PRILOGA II	22
PRILOGA III	23
PRILOGA IV	24

1. SPLOŠNA NAČELA

Operativni programi na podlagi Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) ⁽²⁾ (vključno s programi sodelovanja v okviru cilja „evropsko teritorialno sodelovanje“) ⁽³⁾, Evropskega socialnega sklada (ESS) ⁽⁴⁾, Kohezijskega sklada ⁽⁵⁾ (v nadaljnjem besedilu skupaj: skladi) in Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo (ESPR) ⁽⁶⁾, ki se izvajajo v skladu z uredbo o skupnih določbah za programsko obdobje 2014–2020 ⁽⁷⁾, ter programi čezmejnega sodelovanja v okviru instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) na podlagi Uredbe (EU) št. 231/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾, ki se izvaja v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 447/2014 za IPA II ⁽⁹⁾, se zaključijo v skladu s temi smernicami.

Zaključek takih programov ima za posledico poravnavo neporavnanih proračunskih obveznosti Unije prek morebitnih končnih plačil državi članici ⁽¹⁰⁾ ⁽¹¹⁾ v zvezi s programom in/ali prenehanjem obveznosti ali izterjavo vsot, ki jih je Komisija državi članici izplačala neupravičeno. Zaključek programov ne posega v pooblastilo Komisije, da naloži finančne popravke na podlagi ustreznih določb uredbe o skupnih določbah.

2. MOŽNOST PREDČASNEGA ZAKLJUČKA

Države članice lahko zahtevajo predčasni zaključek, če so izvedle vse dejavnosti v zvezi z izvajanjem programa. V ta namen bi bilo treba kot končno obračunsko leto šteti zgodnejše obračunsko leto v primerjavi s tistim, ki traja od 1. julija 2023 do 30. junija 2024. Če Komisija sprejme tako zahtevo, mora država članica do 15. februarja leta,

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1301/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in o posebnih določbah glede cilja „naložbe za rast in delovna mesta“ ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1080/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 289).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o posebnih določbah za podporo cilju „evropsko teritorialno sodelovanje“ iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (UL L 347, 20.12.2013, str. 259).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 1304/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem socialnem skladu in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1081/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 470).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) št. 1300/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1084/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 281).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) št. 508/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo in razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2328/2003, (ES) št. 861/2006, (ES) št. 1198/2006 in (ES) št. 791/2007 in Uredbe (EU) št. 1255/2011 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 149, 20.5.2014, str. 1).

⁽⁷⁾ V skladu s členom 92b(8), drugi pododstavek, uredbe o skupnih določbah, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2020/2221 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. decembra 2020 o spremembi Uredbe (EU) št. 1303/2013, kar zadeva dodatne vire in ureditev izvrševanja, da se zagotovi pomoč za spodbujanje odprave posledic krize v okviru pandemije COVID-19 in njenih socialnih posledic ter za pripravo zelenega, digitalnega in odpornega okrevanja družbe in gospodarstva (REACT-EU) (UL L 437, 28.12.2020, str. 30), bodo programi, ki jim države članice dodelijo vire REACT-EU, ob upoštevanju odstavka 4 navedenega člena zajemali obdobje do 31. decembra 2022.

⁽⁸⁾ Uredba (EU) št. 231/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) (UL L 77, 15.3.2014, str. 11) (uredba o IPA II).

⁽⁹⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 447/2014 z dne 2. maja 2014 o posebnih pravilih za izvajanje Uredbe (EU) št. 231/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) (UL L 132, 3.5.2014, str. 32) (izvedbena uredba IPA II).

⁽¹⁰⁾ Za programe sodelovanja, ki jih podpira ESRR v okviru cilja „evropsko teritorialno sodelovanje“, in za programe čezmejnega sodelovanja, ki jih podpira IPA II, bi bilo treba „državo članico“, kot je navedena v teh smernicah, razumeti kot državo članico, ki gosti organ upravljanja.

⁽¹¹⁾ V skladu s členom 138(1) Sporazuma o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL C 384I, 12.11.2019, str. 1) (v nadaljnjem besedilu: sporazuma o izstopu) se bo glede izvajanja programov in dejavnosti Unije, za katere so bile prevzete obveznosti v sklopu večletnega finančnega okvira 2014–2020 ali prejšnjih finančnih perspektiv, veljavno pravo Unije, vključno s pravili o finančnih popravkih in potrjevanju obračunov, po 31. decembru 2020 do zaključka teh programov in dejavnosti Unije še naprej uporabljalo za Združeno kraljestvo, razen če je skupni odbor sprejel tehnične ukrepe v skladu s členom 138(5) sporazuma o izstopu. Treba pa je opozoriti, da se določbe teh smernic, ki se nanašajo na vire REACT-EU, ne uporabljajo za Združeno kraljestvo v skladu s členom 154, peti pododstavek, uredbe o skupnih določbah, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2020/2221.

ki sledi obravnavanemu obračunskemu letu, predložiti dokumente o zaključku, določene v členu 141 uredbe o skupnih določbah (v nadaljnjem besedilu: dokumenti o zaključku) ⁽¹²⁾. Predčasni zaključek mora potekati v skladu z vsemi pravili, določenimi za zaključek.

3. PRIPRAVA ZA ZAKLJUČEK

3.1. Sprememba programov

Za zagotovitev ustreznega izvajanja programov in pravočasne priprave na zaključek bi morale države članice do 30. septembra 2023 predložiti zahteve za spremembe programov ⁽¹³⁾, med drugim spremembe finančnih načrtov za prenos sredstev med prednostnimi osmi istega programa v okviru iste kategorije regije in istega sklada. To bo omogočilo sprejetje odločitev pred končnim datumom upravičenosti, 31. decembrom 2023. Države članice bi morale Komisiji priglasiti revidirane finančne preglednice za nebitvene prenose v skladu s členom 30(5) in (6) uredbe o skupnih določbah ⁽¹⁴⁾ in za spremembe v zvezi s stopnjo sofinanciranja v skladu s členom 30(7) uredbe o skupnih določbah ⁽¹⁵⁾ pred končnim datumom upravičenosti, 31. decembrom 2023.

Programi čezmejnega sodelovanja v okviru IPA II se spremenijo v skladu s členom 31(5) izvedbene uredbe IPA II. Spremembe programa, za katere je potrebna uradna odločitev Komisije, bi bilo treba predložiti do 30. septembra 2023. Kar zadeva prenose med prednostnimi nalogami, se uporablja člen 31(5A) izvedbene uredbe IPA II. Take prenose bi bilo treba priglasiti do 31. decembra 2023.

Prenosi virov REACT-EU iz člena 92a uredbe o skupnih določbah ⁽¹⁶⁾ med ESRR in ESS v skladu s členom 92b(5), deseti pododstavek, uredbe o skupnih določbah ⁽¹⁷⁾ se lahko uporabljajo samo za tekoče leto ali za prihodnja leta v finančnem načrtu. Morebitne zahteve za spremembe finančnih načrtov, ki vplivajo na razpoložljive vire za programiranje za leti 2021 in 2022 ter vključujejo prenos med ESRR in ESS, bi morale biti predložene do 15. novembra ustreznega leta, da se omogoči dovolj časa za sprejetje odločitev pred 31. decembrom. Letnih proračunskih obveznosti za določeno leto ni mogoče spreminjati po 31. decembru navedenega leta.

3.2. Predložitev/priglasitev velikih projektov in njihove spremembe ⁽¹⁸⁾

Ker gre pri velikih projektih za znatne zneske skladov in so ti zato pomembni za splošno uspešnost programov, bi morale države članice zahtevo ali priglasitev za odobritev ali spremembo velikega projekta predložiti do 30. septembra 2023. To bo omogočilo sprejetje odločitev pred končnim datumom upravičenosti, 31. decembrom 2023.

Predložitev in priglasitev velikih projektov morata potekati v skladu s postopki iz členov 102 in 103 uredbe o skupnih določbah ter zahtevami za informacije iz člena 101 uredbe o skupnih določbah, Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2015/207 ⁽¹⁹⁾ in Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 1011/2014 ⁽²⁰⁾.

⁽¹²⁾ Člen 141 uredbe o skupnih določbah se za IPA II uporablja na podlagi člena 46(5) izvedbene uredbe IPA II.

⁽¹³⁾ Člen 30(1) uredbe o skupnih določbah.

⁽¹⁴⁾ Kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2020/460 z dne 30. marca 2020 in uredbo FAST-CARE (EU) 2022/2039.

⁽¹⁵⁾ Kakor je bila spremenjena z uredbo FAST-CARE (EU) 2022/2039.

⁽¹⁶⁾ Kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2020/2221.

⁽¹⁷⁾ Kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2020/2221.

⁽¹⁸⁾ Veliki projekti niso pomembni za programe, podprte z ESPR. Programi v okviru cilja „evropsko teritorialno sodelovanje“ in IPA II niso podpirali velikih projektov.

⁽¹⁹⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/207 z dne 20. januarja 2015 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z vzorci za poročilo o napredku, predložitev informacij o velikem projektu, skupni akcijski načrt, poročila o izvajanju za cilj „naložbe za rast in delovna mesta“, izjavo o upravljanju, revizijsko strategijo, revizijsko mnenje in letno poročilo o nadzoru ter metodologijo, ki se uporabi pri izvajanju analize stroškov in koristi, in v skladu z Uredbo (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z vzorcem za poročila o izvajanju za cilj „evropsko teritorialno sodelovanje“ (UL L 38, 13.2.2015, str. 1).

⁽²⁰⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1011/2014 z dne 22. septembra 2014 o podrobnih pravilih za izvajanje Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z vzorci za predložitev nekaterih informacij Komisiji ter o podrobnih pravilih za izmenjavo informacij med upravičenci in organi upravljanja, organi za potrjevanje, revizijskimi organi in posredniškimi organi (UL L 286, 30.9.2014, str. 1).

Zahteve za spremembe velikih projektov morajo potekati po istem postopku, kot se uporablja za prvotno priglasitev ali predložitev Komisiji (člen 102(1) oziroma člen 102(2) uredbe o skupnih določbah). Med spremembami velikih projektov so zahteve za večfazno izvajanje, spremembe velikih projektov, ki morajo biti zaključeni še v programskem obdobju 2014–2020, in preklic velikih projektov.

4. FINANČNO UPRAVLJANJE

4.1. Prenehanje obveznosti

Neporabljene obveznosti, povezane z zadnjim letom programskega obdobja, prenehajo med zaključkom ⁽²¹⁾. Del obveznosti, ki je še odprt na dan 31. decembra 2023, preneha, če kateri koli od dokumentov o zaključku ni bil predložen Komisiji do 15. februarja 2025 oziroma do 1. marca 2025, če Komisija podaljša rok ⁽²²⁾.

V skladu s členom 92b(8), drugi pododstavek, uredbe o skupnih določbah ⁽²³⁾ bodo programi, za katere države članice dodeljujejo vire REACT-EU, obsegali obdobje do 31. decembra 2022, ob upoštevanju odstavka 4 navedenega člena. Neporabljene obveznosti, povezane z viri REACT-EU, prav tako prenehajo med zaključkom programov ⁽²⁴⁾.

4.2. Obračun začetnega in letnega predplačila

Komisija bo začetno predplačilo, izplačano državam članicam, obračunala najpozneje ob zaključku programa ⁽²⁵⁾. To velja tudi za dodatno predplačilo, plačano iz virov REACT-EU ⁽²⁶⁾.

Zneski, plačani kot začetno predplačilo, se lahko obračunajo samo glede prijavljenih upravičenih izdatkov. Vendar se obračun začetnega predplačila lahko začne takoj, ko program prek plačil prejme največji prispevek iz skladov, določen v sklepu Komisije o odobritvi programa. V tem primeru Komisija uporabi upravičene izdatke, vključene v obračune, po izračunu zneska v breme skladov in ESPR, da najprej obračuna letno predplačilo, nato bo Komisija nadaljevala z obračunom začetnega predplačila. Obračun se opravi glede na program, sklad ali kategorijo regije po sprejetju obračunov.

Zneski, ki jih Komisija v letu 2020 ni izterjala za obračune, predložene v letu 2020, se obračunajo ali izterjajo ob zaključku ⁽²⁷⁾. Taki zneski se upoštevajo pri izračunu končnega plačila za program.

4.3. Izračun končnega plačila

Za končno obračunsko leto bo Komisija tako kot za katero koli drugo obračunsko leto povrnila 90 % zneska, ki ga uveljavlja država članica, tako da bo uporabila stopnjo sofinanciranja za vsako prednostno nalogo za upravičene izdatke za prednostno nalogo, vključeno v vmesna plačila, če so na voljo obveznosti v programu in glede na razpoložljiva sredstva.

Komisija bo določila znesek v breme skladov ESPR za končno obračunsko leto v skladu s členom 139 uredbe o skupnih določbah. Člen 139(6) uredbe o skupnih določbah določa, da Komisija na podlagi potrjenih obračunov izračuna znesek v breme skladov in ESPR za zadevno obračunsko leto ob upoštevanju tako zneskov iz obračunov kot skupnega zneska plačil Komisije v obračunskem letu.

⁽²¹⁾ Člen 86(2) uredbe o skupnih določbah; za IPA II se uporablja na podlagi člena 46(4) izvedbene uredbe IPA II.

⁽²²⁾ Člen 86(4) in člen 136(2) uredbe o skupnih določbah; za IPA II se uporabljata na podlagi člena 46(4) izvedbene uredbe IPA II.

⁽²³⁾ Kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2020/2221.

⁽²⁴⁾ Člen 92b(5), peti pododstavek, uredbe o skupnih določbah, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2020/2221.

⁽²⁵⁾ Člen 82 uredbe o skupnih določbah; za IPA II se uporablja na podlagi člena 46(2) uredbe o IPA II.

⁽²⁶⁾ Člen 92b(7), tretji pododstavek, uredbe o skupnih določbah, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2020/2221.

⁽²⁷⁾ Člen 139(7) uredbe o skupnih določbah, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2020/460 z dne 30. marca 2020; za IPA II se uporablja na podlagi člena 46(5) uredbe o IPA II.

Po izračunu zneska v breme skladov in ESPR bo Komisija obračunala letno in/ali začetno predplačilo. V skladu s členom 139(7), drugi pododstavek, uredbe o skupnih določbah ⁽²⁸⁾ se izterljivi zneski, ki jih Komisija ni izterjala za obračune, predložene v letu 2020, obračunajo ali izterjajo ob zaključku.

V skladu s členom 130(3) uredbe o skupnih določbah ⁽²⁹⁾ prispevek iz skladov ali ESPR prek končnih plačil ne sme preseči:

- na ravni prednostne naloge za sklad in kategorijo regij,
 - za več kot 15 % prispevka iz skladov ali ESPR za vsako prednostno nalogo za sklad in kategorijo regij, kot je določeno v sklepu Komisije o odobritvi programa;
- na ravni programa,
 - prijavljenih upravičenih javnih izdatkov; ali
 - prispevka iz posameznega sklada in kategorije regij za posamezni program, kot je določeno v sklepu Komisije o odobritvi programa, kar koli je nižje.

Viri REACT-EU predstavljajo zunanji namenski prejemek, ki se v skladu s členom 21(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 2018/1046 ⁽³⁰⁾ uporabi za financiranje posebnih postavk izdatkov. Viri REACT-EU se ohranjajo pri posebnih proračunskih postavkah, ločeno od proračunskih postavk ESRR in ESS, ki niso povezane z viri REACT-EU. Zato med njimi ni mogoče uporabiti 15-odstotne prožnosti, saj bi to pomenilo spremembo proračunske obveznosti po letu, v katerem je bila sprejeta. Zato se v primeru virov REACT-EU 15-odstotna prožnost uporablja samo med prednostnimi nalogami REACT-EU istega sklada v okviru istega programa, na primer med dvema prednostnima nalogama REACT-EU sklada ESRR.

Znesek za izplačilo/izterjavo, izračunan v skladu z zgoraj pojasnjenimi pravili, bo predstavljal končno plačilo za program.

Primer uporabe 15-odstotne prožnosti in omejitve javnih izdatkov v okviru izračuna končne razlike za program je ponazorjen v Prilogi IV k tem smernicam.

4.4. Preveliko število rezervacij

Preveliko število rezervacij je praksa, s katero države članice Komisiji prijavijo upravičene izdatke, ki presegajo največji prispevek iz skladov, določen v sklepu Komisije o odobritvi programa.

Ker so zahtevki za plačilo zbirni samo v okviru določenega obračunskega leta, se v primeru, da prednostna naloga pred končnim obračunskim letom doseže največji prispevek iz skladov, določen v sklepu Komisije o odobritvi programa, izdatki, prijavljeni Komisiji, ki presegajo ta največji prispevek iz skladov za prednostno nalogo, ne prenesejo v naslednje obračunsko leto.

Organi za potrjevanje lahko torej odločijo, da se zneski, vneseni v njihov računovodski sistem v obračunskem letu, prijavijo Komisiji v naslednjem obračunskem letu ali dejansko v končnem obračunskem letu za namene zaključka.

⁽²⁸⁾ Kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2020/460 z dne 30. marca 2020.

⁽²⁹⁾ Kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2020/558 z dne 23. aprila 2020 in uredbo FAST-CARE (EU) 2022/2039. za IPA II se uporablja na podlagi člena 46(2) uredbe o IPA II.

⁽³⁰⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1) (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba).

Ob upoštevanju zgoraj navedenega in če bi države članice želele imeti izdatke s prevelikim številom rezervacij na voljo v končnem obračunskem letu, bi se lahko vzdržale prijavljanja izdatkov s prevelikim številom rezervacij Komisiji v katerem koli obračunskem letu pred končnim obračunskim letom in te izdatke uporabile glede na potrebe programa. Države članice lahko prijavijo izdatke s prevelikim številom rezervacij samo v končnem obračunskem letu, razen če:

- jih morajo prijaviti v zgodnejšem obračunskem letu, da nadomestijo odkrite nepravilne zneske (v mejah prispevka skladov ali ESPR za prednostno nalogo); ali
- spremenijo finančni načrt programa za povečanje prispevka skladov ali ESPR za prednostno nalogo s prevelikim številom rezervacij v skladu s pravili, ki se uporabljajo za spremembe programov.

Če izdatki s prevelikim številom rezervacij niso potrebni pred končnim obračunskim letom, bi države članice Komisiji prijavile take izdatke, vključno z izdatki, ki so dejansko nastali in so jih upravičenci plačali v predhodnih obračunskih letih, samo v končnem obračunskem letu (ali prej, če se država članica odloči za predčasni zaključek). Izdatki s prevelikim številom rezervacij, prijavljeni Komisiji v končnem obračunskem letu, se upoštevajo ob zaključku in po njem za nadomestitev nepravilnih zneskov (prijavljenih v katerem koli obračunskem letu, tudi v končnem obračunskem letu) in za 15-odstotno prožnost v skladu s členom 130(3) uredbe o skupnih določbah⁽³¹⁾. Brez poseganja v člen 145(7) uredbe o skupnih določbah⁽³²⁾ lahko države članice nadomestijo nepravilne zneske, ki se odkrijejo po predložitvi obračunov za končno obračunsko leto/po zaključku, z uporabo izdatkov s prevelikim številom rezervacij.

5. KAZALNIKI IN OKVIR USPEŠNOSTI OB ZAKLJUČKU

Ob zaključku za sklad ESPR morajo biti podatki za kazalnike posredovani v zadnjem letnem poročilu o izvajanju programa ob uporabi predlog preglednic 1, 2 in 3, določenih v Prilogi k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 1362/2014⁽³³⁾.

Ob zaključku za ESRR, ESS in Kohezijski sklad morajo biti podatki za kazalnike učinka in rezultatov predloženi v končnem poročilu o izvajanju programa z uporabo predlog preglednic 1, 2, 3 in 4, določenih v Prilogi V⁽³⁴⁾ k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2015/207. V rubriki „Pripombe“ bi morale države članice pojasniti (kjer je potrebno) vrednosti, ki jih je treba doseči za leto 2023, zlasti v primerih, kjer so precej drugačne od določenih ciljnih vrednosti (tj. več kot 20-odstotno odstopanje). Podatki za kazalnike, izbrane za okvir uspešnosti, morajo biti sporočeni v preglednici 5 Priloge V⁽³⁵⁾ k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2015/207.

Države članice morajo v končno poročilo o izvajanju vključiti naslednje podatke o kazalnikih:

- zbirno (letno za ESS): vrednosti za kazalnike učinka in rezultatov do vključno leta 2023. Za ESRR in Kohezijski sklad kazalnike učinka ter za ESS kazalnike rezultatov, pri čemer se vrednosti nanašajo na operacije, ki se sofinancirajo s programom;
- morebitna vprašanja, ki vplivajo na uspešnost programov, vključno z doseganjem ciljnih vrednosti;
- (za ESRR in Kohezijski sklad) vrednosti za leto 2023 za kazalnike rezultatov programov, bodisi iz statistik ali kot jih ob določenih obdobjih zagotavljajo informacijski viri za posamezne prednostne naloge (kot na primer raziskave). Take vrednosti morajo zajemati prispevke programa in prispevke drugih dejavnikov. Nanašajo se na vse morebitne upravičence (ista enota analize kot za opredelitev izhodiščne vrednosti).

⁽³¹⁾ Kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2020/558 z dne 23. aprila 2020 in uredbo FAST-CARE (EU) 2022/2039.

⁽³²⁾ Za IPA II se uporablja na podlagi člena 46(6) izvedbene uredbe IPA II.

⁽³³⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1362/2014 z dne 18. decembra 2014 o določitvi pravil za poenostavljeni postopek za odobritev določenih sprememb operativnih programov, financiranih iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, ter pravil o obliki in strukturi letnih poročil o izvajanju teh programov (UL L 365, 19.12.2014, str. 124).

⁽³⁴⁾ Preglednici 1 in 2 Priloge X k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2015/207 za evropsko teritorialno sodelovanje in IPA II (na podlagi člena 42(1) izvedbene uredbe IPA II).

⁽³⁵⁾ Preglednica 3 Priloge X k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2015/207 za evropsko teritorialno sodelovanje in IPA II.

Državam članicam se priporoča, naj ne revidirajo ciljnih vrednosti po letu 2022, razen za primere, v katerih je revizija potrebna zaradi sprememb v dodelitvah za določeno prednostno nalogo ali večfazno izvajanje določenih operacij. Komisija bo ocenjevala doseganje ciljev ob upoštevanju informacij, zagotovljenih v končnem poročilu o izvajanju programa, vključno z elementi in dejavniki, ki so morda resno vplivali na doseganje določenih ciljnih vrednosti.

5.1. Sporočanje vrednosti, ki jih je treba doseči za kazalnike učinka

Vrednosti, ki jih je treba doseči za kazalnike učinka, sporočene v končnem poročilu o izvajanju programa ali zadnjem letnem poročilu o izvajanju programa za ESFR, bi se morale nanašati na dosežke operacij, podprtih s programom. Čeprav bi morale vrednosti, ki jih je treba doseči za kazalnike, ustrezati položaju na dan 31. decembra 2023, se lahko v praksi v teh dokumentih sporočijo učinki, doseženi s sofinanciranimi operacijami do dne predložitve končnega poročila o izvajanju programa ali zadnjega letnega poročila o izvajanju programa za ESFR. Organi za revizijo programov bi morali odločiti o zanesljivosti podatkov o uspešnosti v letnem poročilu o nadzoru končnega obračunskega leta.

Za večfazne operacije (glej oddelek 6 teh smernic) se lahko v končnem poročilu o izvajanju programa sporočijo samo učinki, ki so bili dejansko doseženi v fazi, vključeni v programsko obdobje 2014–2020. Druge učinke (vključno s povezanimi izdatki) je treba sporočiti v okviru programskega obdobja 2021–2027.

Za nedelujoče operacije (glej oddelek 7 teh smernic) bi bilo treba v končnem poročilu o izvajanju programa sporočiti samo učinke, ki so bili dejansko doseženi na podlagi izdatkov, prijavljenih v okviru programa. V nekaterih primerih bo to pomenilo, da bodo sporočeni nični učinki. Učinki, doseženi z nedelujočimi operacijami, bodo ocenjeni po 15. februarju 2027, roku, do katerega morajo države članice fizično zaključiti ali popolnoma izvesti take operacije ter zagotoviti, da prispevajo k ciljem ustreznih prednostnih nalog.

5.2. Pomen okvira uspešnosti za zaključek

Komisija bo ocenila doseganje ciljnih vrednosti za kazalnike v okviru uspešnosti na podlagi vrednosti, sporočenih v končnem poročilu o izvajanju programa ali zadnjem letnem poročilu o izvajanju programa za ESFR.

Države članice lahko predlagajo revizijo ciljnih vrednosti s spremembo programa v ustrezno upravičenih primerih, kot so velike spremembe pogojev v gospodarstvu, okolju ali na trgu dela in kadar je revizija posledica sprememb dodelitev za posamezno prednostno nalogo ⁽³⁶⁾. Države članice lahko revizijo ciljnih vrednosti predlagajo s spremembo programa v primeru večfaznega izvajanja določenih operacij v skladu z oddelkom 6 teh smernic.

Resno nedoseganje ciljnih vrednosti zgoj v zvezi s finančnimi kazalniki, kazalniki učinkov in ključnimi fazami izvajanja ima lahko za posledico finančne popravke, če so izpolnjeni pogoji iz člena 22(7) uredbe o skupnih določbah ⁽³⁷⁾. Resno nedoseganje se oceni v skladu z merili iz člena 6(3) in (4) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 215/2014 ⁽³⁸⁾.

⁽³⁶⁾ Točka 5 Priloge II k uredbi o skupnih določbah; za IPA II se uporablja na podlagi člena 34(1) izvedbene uredbe IPA II in člena 8(2), prvi pododstavek, točka (b)(v), uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju.

⁽³⁷⁾ Člen 22(7) in člen 144(4) uredbe o skupnih določbah; slednje se za IPA II uporablja na podlagi člena 46(6) izvedbene uredbe IPA II.

⁽³⁸⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 215/2014 z dne 7. marca 2014 o določitvi pravil za izvajanje Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo v zvezi z metodologijami za določitev podpore ciljem na področju podnebnih sprememb, določitvijo mejnikov in ciljnih vrednosti v okviru uspešnosti ter nomenklaturo kategorij ukrepov za strukturne in investicijske sklade (UL L 69, 8.3.2014, str. 65). Člen 6 Uredbe (EU) št. 215/2014 se za IPA II uporablja na podlagi člena 34(1) izvedbene uredbe IPA II in člena 8(2), prvi pododstavek, točka (b)(v), uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju.

Kadar se organ, pristojen za program, odloči v program vključiti nedelujoče operacije, lahko odsotnost učinkov negativno vpliva na doseganje ciljnih vrednosti, izbranih za okvir uspešnosti. Če nedelujoče operacije, vključene v program, pripeljejo do resnega nedoseganja ciljnih vrednosti, izbranih za okvir uspešnosti, se ukrepanje države članice, da fizično zaključi ali popolnoma izvede take operacije in zagotovi, da prispevajo k ciljem ustreznih prednostnih nalog do 15. februarja 2027, izenači s popravnim ukrepom za doseganje ciljnih vrednosti iz člena 22(7) uredbe o skupnih določbah. Ob tem mora biti upoštevan pogoj, da se z zadevnimi operacijami dosežejo potrebni učinki v dodatnem obdobju, zagotovljenem z oddelkom 7 teh smernic. Če učinki niso doseženi do 15. februarja 2027, se lahko uporabi finančni popravek.

Če večfazno izvajanje določenih operacij pripelje do resnega nedoseganja ciljnih vrednosti, izbranih za okvir uspešnosti, se lahko Komisija odloči uporabiti finančni popravek na podlagi člena 22(7) uredbe o skupnih določbah.

V skladu s členom 2 Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 480/2014 ⁽³⁹⁾ se določijo finančni popravki na podlagi pavšalne stopnje ob upoštevanju koeficienta realizacije/absorpcije, tj. povprečja končnih stopenj realizacije za vse kazalnike učinka in ključne faze izvajanja, izbrane za okvir uspešnosti za posamezno prednostno nalogo, deljeno s končno stopnjo realizacije za finančni kazalnik, izbran za okvir uspešnosti za posamezno prednostno nalogo. Na podlagi člena 3(2) iste delegirane uredbe se popravek pavšalne stopnje uporabi za prispevek iz skladov na podlagi izdatkov, ki jih je država članica prijavila v okviru zadevne prednostne naloge. Na podlagi člena 3(4) delegirane uredbe raven finančnega popravka zaradi uporabe pavšalne stopnje ne sme biti nesorazmerna.

V skladu s členom 92b(13)(c) uredbe o skupnih določbah ⁽⁴⁰⁾ zahteve v zvezi z rezervo za uspešnost in uporabo okvira uspešnosti ne veljajo za vire REACT-EU.

6. VEČFAZNO IZVAJANJE NEKATERIH OPERACIJ PREK DVEH PROGRAMSKIH OBDOBIJ

Ta oddelek temelji na členu 118 Uredbe (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴¹⁾, ki določa pogoje za „[izbor operacije], ki predstavlja drugo fazo operacije, ki je bila izbrana za podporo na podlagi Uredbe (EU) št. 1303/2013 in na tej podlagi tudi začeta“, ter členu 118a Uredbe (EU) 2021/1060, ki določa pogoje za „operacije, za katere se uporablja večfazno izvajanje in ki so bile pred 29. junijem 2022 izbrane za podporo v skladu z Uredbo (EU) št. 1303/2013“, ter na uredbah za posamezne sklade ⁽⁴²⁾ ⁽⁴³⁾.

⁽³⁹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 480/2014 z dne 3. marca 2014 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo (UL L 138, 13.5.2014, str. 5). Člena 2 in 3 Uredbe (EU) št. 480/2014 se za IPA II uporabljata na podlagi člena 34(1) izvedbene uredbe IPA II in člena 8(2), prvi pododstavek, točka (b)(v), uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju.

⁽⁴⁰⁾ Kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2020/2221.

⁽⁴¹⁾ Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L 231, 30.6.2021, str. 159), kakor je bila spremenjena z uredbo FAST-CARE (EU) 2022/2039.

⁽⁴²⁾ Uredbe iz sprotnih opomb 2 do 6.

⁽⁴³⁾ Se ne uporablja za programe čezmejnega sodelovanja v okviru instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II).

Operacije bi morale biti fizično zaključene ali popolnoma izvedene in prispevati k ciljem ustreznih prednostnih nalog ob predložitvi dokumentov o zaključku. Ker pa je včasih težko uskladiti izvajanje operacij s programskim obdobjem ter za zagotovitev, da so operacije zaključene in prispevajo k ciljem politike, je v skladu s členom 118 Uredbe (EU) 2021/1060 mogoče večfazno izvajanje operacij v programskem obdobju 2021–2027 (z izjemo finančnih instrumentov), če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- operacija ni bila sofinancirana s skladi ali ESPR v okviru programskega obdobja 2007–2013;
- skupni stroški obeh faz operacije presegajo 5 milijonov EUR;
- operacija ima s finančnega vidika dve določljivi fazi;
- na voljo je podrobna in popolna revizijska sled za izdatke, da se prepreči, da bi bili isti izdatki Komisiji prijavljeni dvakrat;
- druga faza operacije je upravičena do sofinanciranja iz ESPR, ESS+, Kohezijskega sklada ali ESPRA ⁽⁴⁴⁾ v okviru programskega obdobja 2021–2027 in je skladna z vsemi veljavnimi pravili programskega obdobja 2021–2027;
- država članica se v končnem poročilu o izvajanju, predloženem v skladu s členom 141 uredbe o skupnih določbah, ali v okviru ESPR v zadnjem letnem poročilu o izvajanju zavezuje, da bo zaključila drugo in končno fazo v programskem obdobju 2021–2027.

Podobno se ne glede na člen 118 Uredbe (EU) 2021/1060 operacije, ki so bile izbrane za podporo in so se začele pred 29. junijem 2022 na podlagi uredbe o skupnih določbah in uredb za posamezne sklade ⁽⁴⁵⁾, štejejo za upravičene do podpore tudi na podlagi Uredbe (EU) 2021/1060 in ustreznih uredb za posamezne sklade v programskem obdobju 2021–2027 ⁽⁴⁶⁾ v skladu s členom 118a navedene uredbe ⁽⁴⁷⁾. Zato za obe fazi teh večfaznih projektov veljajo vsi pogoji za upravičenost iz programskega obdobja 2014–2020. Pravila o tematski osredotočenosti skladov za obdobje 2021–2027 ostajajo nespremenjena.

Z odstopanjem od člena 73(1) in (2) Uredbe (EU) 2021/1060 se lahko organ upravljanja ⁽⁴⁸⁾ odloči odobriti podporo takšnim operacijam na podlagi Uredbe (EU) 2021/1060, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- skupni stroški obeh faz operacije presegajo milijon EUR;
- operacija ima s finančnega vidika dve določljivi fazi;
- na voljo je podrobna in popolna revizijska sled za izdatke, da se prepreči, da bi bili isti izdatki Komisiji prijavljeni dvakrat;

⁽⁴⁴⁾ V programskem obdobju 2021–2027 je bilo ime Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo (ESPR) spremenjeno v Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo (ESPRA).

⁽⁴⁵⁾ Uredba (EU) št. 1301/2013 Evropskega parlamenta in Sveta, Uredba (EU) št. 1304/2013 Evropskega parlamenta in Sveta, Uredba (EU) št. 1300/2013 Evropskega parlamenta in Sveta, Uredba (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredba (EU) št. 508/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

⁽⁴⁶⁾ Člen 118a Uredbe (EU) 2021/1060, ki je bil uveden z uredbo FAST-CARE (EU) 2022/2039.

⁽⁴⁷⁾ Kakor je bila spremenjena z uredbo FAST-CARE (EU) 2022/2039.

⁽⁴⁸⁾ Odbor za spremljanje v primeru evropskega teritorialnega sodelovanja [in IPA II].

- operacija spada med ukrepe, načrtovane v okviru ustreznega specifičnega cilja, in se dodeli vrsti ukrepa v skladu s Prilogo I k Uredbi (EU) 2021/1060 ⁽⁴⁹⁾;
- država članica se v končnem poročilu o izvajanju, predloženem v skladu s členom 141 uredbe o skupnih določbah, ali v okviru ESPR v zadnjem letnem poročilu o izvajanju zavezuje, da bo zaključila drugo in končno fazo v programskem obdobju 2021–2027.

Države članice bi morale skupaj s končnim poročilom o izvajanju (ali, v okviru ESPR, z zadnjim letnim poročilom o izvajanju) predložiti seznam vseh večfaznih operacij (v skladu s členom 118 in/ali členom 118a Uredbe (EU) 2021/1060) z uporabo predloge iz Priloge I k tem smernicam.

Države članice se pri tem zavezujejo, da bodo operacije s seznama v Prilogi I k tem smernicam delujoče, tj. fizično zaključene ali popolnoma izvedene, in bodo prispevale k ciljem ustreznih prednostnih nalog do roka za predložitev svežnja zagotovil za končno obračunsko leto programskega obdobja 2021–2027. Operacija, ki se tako večfazno izvaja, se šteje za celovito in zaključeno šele, ko sta obe fazi fizično zaključeni ali polno izvedeni in sta prispevali k ciljem ustreznih prednostnih nalog. Če večfazna operacija ni zaključena skladno z načrtom, lahko sledijo finančni popravki za obe fazi operacije.

Da bi države članice uradno zahtevale večfazno izvajanje velikega projekta, bi morale predložiti ali priglasiti bodisi velik projekt, za katerega je predvideno večfazno izvajanje prek dveh programskih obdobj, ali zahtevati spremembo velikega projekta, že odobrenega v obdobju 2014–2020 (glej oddelek 3.2 teh smernic).

V skladu z oddelkom 11.2 teh smernic se seznam večfaznih operacij, predloženih s končnim poročilom o izvajanju (ali, za ESPR, zadnjim letnim poročilom o izvajanju) z uporabo predloge v Prilogi I teh smernic, ne sme spreminjati po preteku roka za predložitev dokumentov o zaključku, razen kadar Komisija zahteva spremembo ali v primerih administrativnih napak.

7. NEDELUJOČE OPERACIJE

Kot je navedeno zgoraj, morajo države članice ob predložitvi dokumentov o zaključku zagotoviti, da so vse operacije (tudi tiste, ki so se prenesle iz programskega obdobja 2007–2013) v programu delujoče, torej so bile fizično zaključene ali popolnoma izvedene in so prispevale k ciljem ustreznih prednostnih nalog ⁽⁵⁰⁾.

Države članice so pozvane, naj iz obračunov za končno obračunsko leto izključijo nastale in plačane izdatke za operacije, ki fizično niso zaključene ali popolnoma izvedene in/ali ne prispevajo k ciljem ustreznih prednostnih nalog (v nadaljnjem besedilu: nedelujoče operacije). Vendar se države članice lahko odločijo vključiti take izdatke v obračune za končno obračunsko leto, pod pogojem:

- da skupni stroški vsake nedelujoče operacije presegajo milijon EUR in
- da skupni izdatki, prijavljeni Komisiji za nedelujoče operacije, ne presegajo 20 % skupnih upravičenih izdatkov (na ravni EU in nacionalni ravni), določenih za program.

Z vključitvijo izdatkov za nedelujoče operacije v obračune za končno obračunsko leto se države članice zavezujejo, da bodo fizično zaključile ali popolnoma izvedle vse take nedelujoče operacije in zagotovile, da prispevajo k ciljem ustreznih prednostnih nalog najpozneje do 15. februarja 2027, ter povrnila zadevne zneske v proračun EU, če bodo take operacije na navedeni datum še vedno nedelujoče.

⁽⁴⁹⁾ Kakor je bila spremenjena z uredbo FAST-CARE (EU) 2022/2039.

⁽⁵⁰⁾ Operacija, ki je izpolnjevala zahtevo iz člena 71 uredbe o skupnih določbah, vendar ob zaključku programa ne deluje več, se ne šteje za nedelujočo operacijo.

Države članice bi morale skupaj s končnim poročilom o izvajanju (ali, v okviru ESPR, z zadnjim letnim poročilom o izvajanju) predložiti seznam nedelujočih operacij, vključenih v program, z uporabo predloge iz Priloge II k tem smernicam. Države članice bi morale spremljati nedelujoče operacije ter do 15. februarja 2027 Komisiji zagotoviti potrebne informacije o njihovem fizičnem zaključku ali popolni izvedbi in prispevku k ciljem ustreznih prednostnih nalog.

Če so operacije 15. februarja 2027 še vedno nedelujoče, bi morale države članice ob upoštevanju stanja napredka pri zaključevanju in izvajanju ter doseganju splošnih ciljev operacij Komisiji zagotoviti zneske, ki jih je treba popraviti, in utemeljiti, kako so bili zneski izračunani. Ob prejemu teh informacij bo Komisija nadaljevala izterjavo zadevnih zneskov. Morebitni nepravilni zneski se lahko nadomestijo z izdatki s prevelikim številom rezervacij (če so na voljo).

Če se Komisija ne strinja z izračunom zneskov, ki jih je treba popraviti, se lahko odloči uvesti postopek finančnega popravka.

Če hkrati operacije niso fizično zaključene ali popolnoma izvedene in/ali do zgoraj navedenega roka niso prispevale k ciljem ustreznih prednostnih nalog, lahko sledi finančni popravek za resno nedoseganje izbranih ciljnih vrednosti za okvir uspešnosti ⁽⁵¹⁾.

8. OPERACIJE, NA KATERE SO VPLIVALE TEKOČE NACIONALNE PREISKAVE ALI SO BILE ZAČASNO USTAVLJENE ZARADI PRAVNIH POSTOPKOV ALI UPRAVNIH PRITOŽB Z ODLOŽILNIM UČINKOM

Pred predložitvijo dokumentov o zaključku bi morale države članice odločiti, ali naj iz obračunov za končno obračunsko leto izključijo celotne izdatke ali del izdatkov za morebitne operacije, na katere so vplivale tekoče nacionalne preiskave ali so bile začasno ustavljene zaradi pravnih postopkov ali upravnih pritožb z odločilnim učinkom.

Med primeri tekočih nacionalnih preiskav so preiskave, ki jih izvajajo nacionalni organi, ki niso isti kot organi, pristojni za program (kot so policijske preiskave, pravosodne ali sodne preiskave), ter katerih rezultat lahko vpliva na zakonitost in pravilnost izdatkov.

Začasna ustavitev operacij s sodnim postopkom ali z upravno pritožbo ne podaljšuje končnega datuma za nastanek upravičenih izdatkov, določenega v členu 65(2) uredbe o skupnih določbah ⁽⁵²⁾.

Noben izdatek ne sme biti prijavljen za operacije, ustavljene s sodnim postopkom ali z upravno pritožbo z odločilnim učinkom, po vložitvi končnega zahtevka za vmesno plačilo za končno obračunsko leto.

Če operacije, na katere vplivajo tekoče nacionalne preiskave ali so bile začasno ustavljene zaradi pravnih postopkov ali upravnih pritožb z odločilnim učinkom, niso izključene iz obračunov za končno obračunsko leto, bi morale države članice skupaj s končnim poročilom o izvajanju predložiti seznam takih operacij z uporabo predloge v Prilogi III k tem smernicam.

Države članice morajo Komisijo obvestiti ⁽⁵³⁾ o rezultatu nacionalnih preiskav, sodnih postopkov in upravnih pritožb. Kjer se ugotovijo nepravilnosti, bo Komisija nadaljevala izterjavo zadevnih zneskov. Morebitni nepravilni zneski se lahko nadomestijo z izdatki s prevelikim številom rezervacij (če so na voljo).

⁽⁵¹⁾ Člen 22(7) uredbe o skupnih določbah.

⁽⁵²⁾ Člen 43(1) izvedbene uredbe IPA II določa, da je končni datum za upravičenost izdatkov, plačanih za programe čezmejnega sodelovanja IPA II, 31. december 2023.

⁽⁵³⁾ Brez poseganja v obveznosti poročanja o nepravilnostih v skladu z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2015/1970 z dne 8. julija 2015 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta s posebnimi določbami o poročanju o nepravilnostih v zvezi z Evropskim skladom za regionalni razvoj, Evropskim socialnim skladom, Kohezijskim skladom in Evropskim skladom za pomorstvo in ribištvo (UL L 293, 10.11.2015, str. 1). Uredba (EU) 2015/1970, ki temelji na členu 122(2) uredbe o skupnih določbah, se za IPA II uporablja na podlagi člena 46(6) izvedbene uredbe IPA II.

9. IZDATKI, NA KATERE VPLIVAJO TEKOČE PREISKAVE OLAF, POROČILA OLAF ALI REVIZIJE KOMISIJE ALI EVROPSKEGA RAČUNSKEGA SODIŠČA

Države članice so pozvane, naj pred predložitvijo dokumentov o zaključku iz obračunov za končno obračunsko leto izključijo izdatke, na katere so vplivale morebitne nepravilnosti, ugotovljene v tekočih preiskavah urada OLAF (če so take preiskave in zadevni izdatki državam članicam na tej stopnji znani), poročilih urada OLAF ali revizijah Komisije ali Evropskega računskega sodišča. Če država članica izpodbija take ugotovitve ali zadevne zneske izdatkov ter vključi zadevne izdatke v obračune, bo Komisija nadaljevala kontradiktorni postopek, ki lahko pripelje do finančnega popravka. Brez poseganja v člen 145(7) uredbe o skupnih določbah ⁽⁵⁴⁾ se lahko morebitni nepravilni zneski nadomestijo z uporabo izdatkov s prevelikim številom rezervacij (če so na voljo).

10. NEPRAVILNOSTI

Obračuni za katero koli obračunsko leto, tudi končno, morajo na ravni vsake prednostne naloge ter, kjer je primerno, na ravni sklada in kategorije regije vključevati:

- preklicane in izterjane zneske med obračunskim letom;
- zneske, ki jih je treba izterjati ob koncu obračunskega leta;
- izterjave v skladu s členom 71 uredbe o skupnih določbah in
- neizterljive zneske ⁽⁵⁵⁾.

Oblika za poročanje umikov in izterjav, zneskov, ki jih je treba izterjati, izterjav v skladu s členom 71 uredbe o skupnih določbah ter neizterljivih zneskov je določena v vzorcu za obračune v Prilogi VII k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 1011/2014 (dodatki 2, 3, 4 oziroma 5) ⁽⁵⁶⁾.

10.1. Obravnavanje nepravilnosti v končnem obračunskem letu

Ker po končnem zahtevku za vmesno plačilo, ki mora biti predloženo do 31. julija 2024, Komisiji ni mogoče predložiti naknadnih zahtevkov za plačilo, morajo biti vsi potrebni odbitki (ne glede na to, da se morda nanašajo na izdatke, prijavljene v predhodnih obračunskih letih) izvedeni v obračunih za končno obračunsko leto ter sporočeni v skladu z vzorcem za obračune, zlasti njegovimi dodatki 1, 2 in 8.

To se ne nanaša na zneske, ki jih je treba izterjati, neizterljive zneske ali zneske iz oddelkov 8 in 9 teh smernic, za katere so se države članice odločile ohraniti zadevne izdatke v obračunih.

Če se država članica na podlagi člena 137(2) uredbe o skupnih določbah ⁽⁵⁷⁾ odloči izključiti izdatke iz obračunov za končno obračunsko leto zaradi tekoče presoje zakonitosti in pravilnosti teh izdatkov ter če se nato ugotovi, da so taki izdatki zakoniti in pravilni, jih ni mogoče ponovno prijaviti, saj ne bo naknadnih zahtevkov za vmesno plačilo, v katere bi jih bilo mogoče vključiti.

10.2. Zneski, ki jih je treba izterjati, in neizterljivi zneski

V obračunih za končno obračunsko leto lahko države članice sporočajo zneske, ki jih je treba izterjati, in neizterljive zneske, ki se nanašajo na izdatke, prijavljene ne le v predhodnih obračunskih letih, temveč tudi v končnem obračunskem letu ⁽⁵⁸⁾. Države članice lahko v obračunih za končno obračunsko leto sporočijo tudi zneske, ki so postali zneski, ki jih je treba izterjati, ali neizterljivi zneski po koncu končnega obračunskega leta, vendar pred predložitvijo dokumentov o zaključku.

⁽⁵⁴⁾ Za IPA II se uporablja na podlagi člena 46(6) izvedbene uredbe IPA II.

⁽⁵⁵⁾ Člen 137(1)(b) uredbe o skupnih določbah.

⁽⁵⁶⁾ Priloga VII, ki temelji na členu 137(3) uredbe o skupnih določbah, se za IPA II uporablja na podlagi člena 46(5) izvedbene uredbe IPA II.

⁽⁵⁷⁾ Za IPA II se uporablja na podlagi člena 46(5) izvedbene uredbe IPA II.

⁽⁵⁸⁾ Da bi države članice tako lahko izkoristile možnost na podlagi uredbe o skupnih določbah, da zneske, ki jih je treba izterjati, prijavijo kot neizterljive zneske ob zaključku ali po zaključku za zneske, ki jih je treba izterjati, v povezavi s končnim obračunskim letom programskega obdobja.

Komisija bo zneske, sporočene kot zneske, ki jih je treba izterjati, in neizterljive zneske, izključila iz izračuna končnega plačila ⁽⁵⁹⁾.

Komisija bo odločila, ali naj se sporočeni zneski povrnejo iz proračuna Unije, na podlagi rezultata postopka izterjave in/ali ocene Komisije glede neizterljivih zneskov, v skladu s postopkom iz Delegirane uredbe Komisije (EU) 2016/568 ⁽⁶⁰⁾. Zneski v dodatkih 3 in 5 obračunov v zvezi z izdatki, prijavljenimi v končnem obračunskem letu, bi prav tako morali biti vključeni v Dodatek 1 izkazov, da se omogoči njihovo morebitno prihodnje povračilo iz proračuna Unije, dokler ni znan rezultat takih postopkov ali ocen.

Država članica bi morala Komisijo čim prej obvestiti o rezultatu postopka izterjave v teku.

Če država članica sklene, da bi morali biti neizterljivi zneski v breme proračuna Unije, bi morala Komisiji predložiti zahtevo za potrditev takega sklepa na podlagi obrazca, določenega v Prilogi k Delegirani uredbi Komisije (EU) 2016/568. Komisija bo določila, ali bi morali biti v skladu s pravili, določenimi v členu 3 iste uredbe, neizterljivi zneski v breme proračuna Unije. To se nanaša na neizterljive zneske, vključene v Dodatek 5 („neizterljivi zneski“) izkazov programa iz Priloge VII k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 1011/2014, ter zneske, vključene v Dodatek 3 („zneski, ki jih je treba izterjati“) iste priloge kot zneske, ki jih je treba izterjati, ki lahko postanejo neizterljivi zneski po predložitvi obračunov za končno obračunsko leto.

10.3. Tveganje nepravilnosti, zaradi katerih morajo organi, pristojni za program, dodatno preverjati izdatke, ki so že bili prijavljeni Komisiji

Če je bilo odkrito tveganje nepravilnosti, zaradi katerih morajo organi, pristojni za program, dodatno preverjati izdatke, ki so že bili prijavljeni Komisiji, morajo nacionalni organi spoštovati naslednje roke:

- za izdatke, ki se odštejejo od obračunov obračunskega leta pred končnim obračunskim letom v skladu s členom 137(2) uredbe o skupnih določbah, morajo biti dodatna preverjanja pravočasno zaključena, da se omogoči prijava izdatkov najpozneje v končnem zahtevku za vmesno plačilo za končno obračunsko leto, za katerega je rok za predložitev 31. julij 2024;
- v primeru tveganja nepravilnosti, zaradi katerih so potrebna dodatna preverjanja izdatkov, prijavljenih v končnem obračunskem letu, je treba odločitev o njihovi zakonitosti in pravilnosti ter torej odločitev o ohranitvi teh izdatkov ali o njihovem odbitku od izkazov za končno obračunsko leto sprejeti v trenutku predložitve obračunov, za katere je rok za predložitev 15. februar 2025 oziroma 1. marec 2025, če ga podaljša Komisija.

10.4. Zneski, izterjani po zaključku

Če je država članica po zaključku ugotovila nepravilnosti v zvezi z izdatki, vključenimi v obračune, je treba zneske, izterjane po zaključku, vrniti v proračun Unije. Morebitni nepravilni zneski se lahko nadomestijo z izdatki s prevelikim številom rezervacij (če so na voljo).

⁽⁵⁹⁾ Kot rezultat bo v primerih pozitivnega končnega plačila znesek, ki ga je treba izplačati ali obračunati, nižji, v primerih, ko gre pri končnem plačilu za izterjavo, pa bo znesek, ki ga je treba izterjati, višji.

⁽⁶⁰⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/568 z dne 29. januarja 2016 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede pogojev in postopkov za določanje, ali neizterljive zneske v zvezi z Evropskim skladom za regionalni razvoj, Evropskim socialnim skladom, Kohezijskim skladom ter Evropskim skladom za pomorstvo in ribištvo povrnejo države članice (UL L 97, 13.4.2016, str. 1). Uredba (EU) 2016/568, ki temelji na členu 122(2) uredbe o skupnih določbah, se za IPA II uporablja na podlagi člena 46(6) izvedbene uredbe IPA II.

11. PREDLOŽITEV DOKUMENTOV O ZAKLJUČKU

11.1. Rok za predložitev dokumentov o zaključku

Dokumente o zaključku je treba predložiti do 15. februarja 2025 ⁽⁶¹⁾ (razen za zadnje letno poročilo o izvajanju ESPR, ki ga je treba predložiti do 31. maja 2024 ⁽⁶²⁾). V skladu s členom 63(7) finančne uredbe lahko Komisija ta rok na podlagi sporočila zadevne države članice podaljša do 1. marca 2025.

Komisija bo samodejno sprostila del obveznosti, ki je še odprt na dan 31. decembra 2023, če kateri koli od dokumentov o zaključku ni bil predložen Komisiji do 15. februarja 2025 (oziroma do 1. marca 2025, če Komisija podaljša rok) ⁽⁶³⁾. V takem primeru se zaključek programa izvede na podlagi razpoložljivih informacij.

Nepredložitev katerega koli dokumenta o zaključku lahko kaže resne pomanjkljivosti sistema upravljanja in nadzora programa, ki ogroža prispevek Unije, že izplačan za program. Komisija se v takih primerih lahko odloči naložiti finančne popravke.

11.2. Spreminjanje dokumentov o zaključku po poteku roka za njihovo predložitev

Države članice ne smejo spreminjati nobenega dokumenta o zaključku po roku za njihovo predložitev, razen kadar Komisija zahteva spremembo ali v primerih administrativnih napak.

11.3. Razpoložljivost dokumentov

V skladu s členom 140(1) uredbe o skupnih določbah ⁽⁶⁴⁾ se obdobje zadržanja za razpoložljivost dokumentov lahko prekine bodisi v primeru pravnih postopkov ali z ustrezno utemeljeno zahtevo Komisije.

Če se je država članica odločila za večfazno izvajanje operacije prek dveh programskih obdobj (v skladu z oddelkom 6 teh smernic), bo Komisija zahtevala prekinitev obdobja zadržanja za prvo fazo take operacije, dokler se ne začne obdobje zadržanja za drugo fazo operacije v skladu s členom 140(1), četrti pododstavek, uredbe o skupnih določbah.

Če se je država članica odločila uporabiti dodaten čas, ki ga zagotovi Komisija za fizično končanje ali popolno izvedbo nedelujoče operacije in za zagotovitev, da ta prispeva k ciljem ustreznih prednostnih nalog (v skladu z oddelkom 7 teh smernic), bo Komisija v skladu s členom 140(1), četrti pododstavek, zahtevala prekinitev obdobja zadržanja za tako operacijo, dokler se ta Komisiji ne prikladi kot delujoča, tj. fizično zaključena ali popolnoma izvedena in je prispevala k ciljem ustreznih prednostnih nalog.

Prekinitev je utemeljena z dejstvom, da splošno upravičenost in delovanje celotne operacije (obeh faz) lahko preverijo ali revidirajo službe Komisije ali Evropsko računsko sodišče ob njenem zaključku.

⁽⁶¹⁾ Člena 138 in 141(1) uredbe o skupnih določbah in člen 63(5) finančne uredbe. Določbe uredbe o skupnih določbah se za IPA II uporabljajo na podlagi člena 46(5) izvedbene uredbe IPA II.

⁽⁶²⁾ Člen 114(1) Uredbe (EU) št. 508/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo in razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2328/2003, (ES) št. 861/2006, (ES) št. 1198/2006 in (ES) št. 791/2007 in Uredbe (EU) št. 1255/2011 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 149, 20.5.2014, str. 1).

⁽⁶³⁾ Člen 136(2) uredbe o skupnih določbah; za IPA II se uporablja na podlagi člena 46(4) izvedbene uredbe IPA II.

⁽⁶⁴⁾ Za IPA II se uporablja na podlagi člena 46(5) izvedbene uredbe IPA II.

12. VSEBINA DOKUMENTOV O ZAKLJUČKU

12.1. Končno poročilo o izvajanju

Končno poročilo o izvajanju programov, podprtih z ESRR, ESS in Kohezijskim skladom, mora vsebovati informacije, opisane v členih 50(2) in (5) (za cilj „naložbe za rast in delovna mesta“, cilj „evropsko teritorialno sodelovanje“ in za programe IPA II) ⁽⁶⁵⁾ ter 111(3) uredbe o skupnih določbah (za cilj „naložbe za rast in delovna mesta“) ⁽⁶⁶⁾.

Struktura končnega poročila o izvajanju je določena v Prilogi V (cilj „naložbe za rast in delovna mesta“) in Prilogi X (cilj „evropsko teritorialno sodelovanje“) k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2015/207 ⁽⁶⁷⁾.

Države članice v skladu s členom 92b(7), tretji pododstavek, uredbe o skupnih določbah ⁽⁶⁸⁾ v končnem poročilu o izvajanju poročajo o uporabi dodatnega začetnega predplačila iz virov REACT-EU za obravnavanje migracijskih izzivov, s katerimi se soočajo zaradi vojaške agresije Ruske federacije, in o prispevku tega dodatnega začetnega predplačila k okrevanju gospodarstva.

Države članice v končnem poročilu o izvajanju poročajo tudi o izpolnjevanju pogoja iz četrtega pododstavka člena 98(4) uredbe o skupnih določbah ⁽⁶⁹⁾, ki zahteva, da se, kadar ima program namensko prednostno os za financiranje operacij za reševanje migracijskih izzivov, ki so posledica vojaške agresije Ruske federacije, z uporabo prožnosti iz prvega in drugega pododstavka člena 98(4) uredbe o skupnih določbah vsaj 30 % finančne dodelitve navedene prednostne osi dodeli operacijam, katerih upravičenci so lokalni organi in organizacije civilne družbe, ki delujejo v lokalnih skupnostih. Če ta pogoj ni izpolnjen, se povračilo s strani Komisije v okviru zadevne prednostne osi sorazmerno zmanjša, da se zagotovi upoštevanje tega pogoja pri izračunu končnega zneska, ki ga je treba plačati za program.

Končno poročilo o izvajanju bi moralo dodatno vsebovati:

- seznam vseh večfaznih operacij z zneskom upravičenih izdatkov za prvo fazo, nastalih v programskem obdobju 2014–2020, v skladu z oddelkom 6 teh smernic. Seznam bi moral biti predložen v obliki predloge iz Priloge I k tem smernicam;
- seznam vseh nedelujočih operacij v skladu z oddelkom 7 teh smernic. Seznam bi moral biti predložen v obliki predloge iz Priloge II k tem smernicam;
- seznam vseh operacij, na katere so vplivale tekoče nacionalne preiskave ali so bile začasno ustavljene zaradi pravnih postopkov ali upravnih pritožb z odločilnim učinkom v skladu z oddelkom 8 teh smernic. Seznam bi moral biti predložen v obliki predloge iz Priloge III k tem smernicam.

Za programe, podprte z ESPR, se končno poročilo o izvajanju ne zahteva. Namesto tega je treba do 31. maja 2024 predložiti zadnje letno poročilo o izvajanju (ki bi moralo vključevati preglednice v prilogah I, II in III k tem smernicam, kjer je primerno) ter vključiti informacije, opisane v členu 50(2) uredbe o skupnih določbah in členu 114 Uredbe (EU) št. 508/2014. Struktura takega letnega poročila o izvajanju je določena v Prilogi k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 1362/2014.

⁽⁶⁵⁾ Za IPA II se uporablja na podlagi člena 42 izvedbene uredbe IPA II.

⁽⁶⁶⁾ Člen 14 uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju se za IPA II uporablja na podlagi člena 42(1) izvedbene uredbe IPA II.

⁽⁶⁷⁾ Za IPA II se uporablja na podlagi člena 42(1) izvedbene uredbe IPA II.

⁽⁶⁸⁾ Kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2022/613 z dne 12. aprila 2022.

⁽⁶⁹⁾ Kakor je bila spremenjena z uredbo FAST-CARE (EU) 2022/2039. Člen 98 se uporablja samo za cilj „naložbe za rast in delovna mesta“.

12.1.1. Poročanje o velikih projektih ⁽⁷⁰⁾

Z vključitvijo velikega projekta v končno poročilo o izvajanju (preglednica 12 Priloge V k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2015/207) država članica potrjuje, da je veliki projekt fizično zaključen ali popolnoma izveden in prispeva k ciljem ustreznih prednostnih nalog. O velikih projektih, ki so nedelujoči ali se izvajajo večfazno, bi bilo treba poročati v skladu z oddelkom 6 in 7 teh smernic.

V rubriki „Pripombe“ v preglednici 12 bi morale države članice navesti, ali je bil veliki projekt izveden v skladu z dokumentacijo, predloženo ali priglašeno Komisiji na podlagi člena 102 ali 103 uredbe o skupnih določbah, ki je predstavljala podlago za sklep Komisije o odobritvi finančnega prispevka k projektu v obliki sklepa ali tihega soglasja. Države članice bi morale opisati in pojasniti morebitno neskladje v izvajanju velikega projekta v primerjavi z navedbami v zgoraj navedeni dokumentaciji.

Komisija bo ocenila skladnost izvedenega velikega projekta s predloženo ali priglašeno dokumentacijo (in sklepom Komisije o odobritvi finančnega prispevka, kjer je ustrezno). Pri tem bo upoštevala razloge in posledice morebitne neskladnosti izvedenega velikega projekta z dokumentacijo, na kateri temelji odobritev Komisije, ter lahko naloži finančni popravek.

12.1.2. Sprejetje obračuna in roki

Komisija bo preučila končno poročilo o izvajanju in državi članici svoje pripombe sporočila v petih mesecih od datuma prejema ⁽⁷¹⁾. Če Komisija ne predloži pripomb v tem roku, se poročilo šteje za sprejeto.

Države članice bodo imele na voljo dva meseca, da se odzovejo na pripombe Komisije h končnemu poročilu o izvajanju. Komisija lahko ta rok na zahtevo države članice podaljša za dodatna dva meseca. Končno poročilo o izvajanju bo sprejeto, če Komisija nima pripomb ali če so bile pripombe Komisije ustrezno rešene.

12.2. Obračuni

Obračuni za končno obračunsko leto morajo tako kot za katero koli drugo obračunsko leto vsebovati informacije, opisane v členu 137(1) uredbe o skupnih določbah. Struktura obračunov je določena v Prilogi VII k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 1011/2014. Pripraviti jih je treba ob upoštevanju posebnih zahtev za končno obračunsko leto (glej zlasti oddelek 10 zgoraj).

12.2.1. Pregled in sprejetje obračunov

Pregled in sprejetje obračunov za končno obračunsko leto poteka v skladu z istimi pravili, kot so določena za pregled in sprejetje obračunov za katero koli drugo obračunsko leto.

Komisija bo uporabila postopke za pregled in sprejetje obračunov za končno obračunsko leto in državo članico do 31. maja 2025 obvestila, ali sprejema, da so obračuni popolni, natančni in verodostojni ⁽⁷²⁾.

⁽⁷⁰⁾ Veliki projekti niso pomembni za programe, podprte z ESPR. Programi v okviru cilja „evropsko teritorialno sodelovanje“ in IPA II niso podpirali velikih projektov.

⁽⁷¹⁾ Člen 50(7) uredbe o skupnih določbah; za IPA II se uporablja na podlagi člena 42(1) izvedbene uredbe IPA II, ki se sklicuje na člen 50 uredbe o skupnih določbah.

⁽⁷²⁾ Člen 139 uredbe o skupnih določbah; za IPA II se uporablja na podlagi člena 46(5) izvedbene uredbe IPA II.

12.3. Izjava o upravljanju in letni povzetek

Struktura izjave o upravljanju za končno obračunsko leto je tako kot za katero koli drugo obračunsko leto določena v Prilogi VI k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2015/207 ⁽⁷³⁾.

12.4. Revizijsko mnenje in poročilo o nadzoru

Struktura revizijskega mnenja za končno obračunsko leto je tako kot za katero koli drugo obračunsko leto določena v Prilogi VIII k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2015/207 ⁽⁷⁴⁾.

Struktura poročila o nadzoru za končno obračunsko leto je tako kot za katero koli drugo obračunsko leto določena v Prilogi IX k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2015/207 ⁽⁷⁵⁾.

Kadar se skupni sistem upravljanja in nadzora uporablja za več kot en program, se lahko država članica odloči zagotoviti zahtevane informacije v skupnem poročilu o nadzoru, ki zajema vse zadevne programe.

Poročilo o nadzoru za zadnje obračunsko leto bi moralo tudi vključevati:

- informacije o neodpravljenih pomanjkljivostih, ki izhajajo iz revizij, ki so jih opravile službe Komisije ali Evropsko računsko sodišče, in bi jih bilo treba zagotoviti v oddelku 8 „Druge informacije“ poročila o nadzoru;
- zagotovila o zakonitosti in pravilnosti izdatkov na podlagi finančnih instrumentov (člena 41 in 42 uredbe o skupnih določbah);
- zagotovilo o zanesljivosti podatkov v zvezi s kazalniki;
- zagotovilo, da je znesek javnih izdatkov, plačan upravičencem, najmanj enak prispevku iz skladov in ESPR, ki ga je Komisija plačala državi članici (člen 129 uredbe o skupnih določbah ⁽⁷⁶⁾).

12.4.1. Finančni instrumenti ⁽⁷⁷⁾

Za finančne instrumente bi morali organi za revizijo programov dobiti zagotovilo, da so končni zneski, prijavljeni ob zaključku, upravičeni. Informacije bi morale biti zagotovljene v oddelku 9 „Splošna raven zanesljivosti“ poročila o nadzoru, če je ustrezno, pa tudi v drugih oddelkih poročila (zlasti v oddelkih 4 „Revizije sistema“ in 5 „Revizije operacij“).

Za finančne instrumente, za katere velja fazno izvajanje vmesnih plačil (obroki predplačil) ⁽⁷⁸⁾, upravičenost izdatkov, povezanih z zadnjim obrokom, ter vse do 15 % zneskov, vključenih v prejšnje obroke, morda ne bo zajeta s prejšnjimi revizijami operacij. Organi za revizijo programov bi morali prejeti zagotovila o zakonitosti in pravilnosti teh izdatkov pred predložitvijo obračunov za končno obračunsko leto. Vendar pa ni pogoj, da je končni prejemnik dokončal izvajanje naložbe, ki se podpira s finančnim instrumentom, do datuma predložitve dokumentov o zaprtju. Organi za revizijo programov bi morali poročati, kako so pridobili to zagotovilo, in Komisiji potrditi upravičenost celotnih izdatkov finančnih instrumentov v skladu s členom 42 uredbe o skupnih določbah v poročilu o nadzoru za končno obračunsko leto.

⁽⁷³⁾ Priloga VI, ki temelji na členu 125(4) uredbe o skupnih določbah, se za IPA II uporablja na podlagi člena 37(1) izvedbene uredbe IPA II.

⁽⁷⁴⁾ Priloga VIII, ki temelji na členu 127(5) uredbe o skupnih določbah, se za IPA II uporablja na podlagi člena 37(3) izvedbene uredbe IPA II.

⁽⁷⁵⁾ Priloga IX, ki temelji na členu 127(5) uredbe o skupnih določbah, se za IPA II uporablja na podlagi člena 37(3) izvedbene uredbe IPA II.

⁽⁷⁶⁾ Za IPA II se uporablja na podlagi člena 46(2) izvedbene uredbe IPA II.

⁽⁷⁷⁾ Ni relevantno za programe evropskega teritorialnega sodelovanja in se ne uporablja za programe čezmejnega sodelovanja v okviru IPA II.

⁽⁷⁸⁾ Člen 41 uredbe o skupnih določbah.

Za finančne instrumente ob zaključku se priporoča, da organ za revizijo programa zajame preostalo populacijo upravičenega izdatka, ki predhodno med revizijami operacij ni bila zajeta. Ni potrebno, da so vsi finančni instrumenti ob zaključku revidirani, vendar pa noben finančni instrument ne bi smel biti izključen iz naključnega izbora. Hkrati se lahko organi za revizijo programov odločijo, da izbrane finančne instrumente razvrstijo v skupine za namen njihove revizije, glede na to, da se bodo pridobljeni rezultati uporabljali za vse finančne instrumente znotraj skupine.

Organi za revizijo programov bi morali izvesti revizijo statističnega vzorca naložb ter stroškov in provizij upravljanja in lahko take izdatke obravnavajo kot dodatno obdobje vzorčenja, da bi lahko uporabili rezultate predhodno opravljenih revizij ⁽⁷⁹⁾.

12.4.2. Zanesljivost podatkov

Organi za revizijo programov bi morali o zanesljivosti podatkov v zvezi s kazalniki odločiti v poročilu o nadzoru končnega obračunskega leta, med drugim o oceni ključne zahteve 6 „Zanesljiv sistem za zbiranje, zajemanje in hrambo podatkov za namene spremljanja, vrednotenja, finančnega upravljanja, preverjanja in revizije, vključno s povezavami s sistemi elektronske izmenjave podatkov z upravičenci“, določene v preglednici 1 Priloge IV k Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 480/2014 ⁽⁸⁰⁾. Ta ocena ključne zahteve 6 bi morala vključevati potrditev, da so zbirni podatki, sporočeni Komisiji, pravilni.

12.4.3. Javni izdatki, izplačani upravičencem

Organ za potrjevanje bi moral zagotoviti, da je v njegovih izračunih za končne obračune upoštevana skladnost s členom 129 uredbe o skupnih določbah. Nacionalni revizijski organ bi moral ta vidik vključiti v svojo revizijo obračunov za končno obračunsko leto in poročati o dobljenem zagotovitvi v poglavju 6 končnega poročila o nadzoru.

13. KONČNO PLAČILO

Končno plačilo se bo izvedlo najpozneje tri mesece po datumu sprejetja obračunov za končno obračunsko leto ali en mesec po datumu sprejetja končnega poročila o izvajanju, kar je pozneje ⁽⁸¹⁾.

To ne posega v pooblastilo Komisije, da prekine rok za končno plačilo ali začasno ustavi tako plačilo.

14. VPRAŠANJA O ZAKONITOSTI IN PRAVLNOSTI

Komisija lahko vprašanja o zakonitosti in pravilnosti iz izdatki povezanih transakcij iz sprejetih obračunov zastavlja po končnem plačilu in zaključku programa.

Zaključek programa ne posega v pravico Komisije, da naloži finančne popravke v skladu s členi 85, 144 in 145 uredbe o skupnih določbah ⁽⁸²⁾, v primeru ESPR pa tudi s členom 105 Uredbe (EU) št. 508/2014.

⁽⁷⁹⁾ Kar zadeva finančne instrumente, vzpostavljene na podlagi točk (a) in (c) člena 38(1) uredbe o skupnih določbah, ter za finančne instrumente, vzpostavljene na podlagi točke (b) istega člena, ki jih izvaja Evropska investicijska banka ali druga mednarodna finančna institucija, stroške in provizije upravljanja, ki jih zaračuna Evropska investicijska banka/Evropski investicijski sklad ali druga mednarodna finančna institucija, revidirajo zunanji revizorji Evropske investicijske banke/Evropskega investicijskega sklada. Tudi vse stroške in provizije upravljanja, ki jih zaračunajo finančni posredniki, ki jih je na nacionalni ravni za posojila in lastniške instrumente izbral Evropski investicijski sklad, preverjajo zunanji revizorji Evropske investicijske banke/Evropskega investicijskega sklada.

⁽⁸⁰⁾ Priloga IX, ki temelji na členu 144(6) uredbe o skupnih določbah, se za IPA II uporablja na podlagi člena 46(6) izvedbene uredbe IPA II.

⁽⁸¹⁾ Člen 141(2) uredbe o skupnih določbah; za IPA II se uporablja na podlagi člena 46(5) izvedbene uredbe IPA II.

⁽⁸²⁾ Te tri določbe se za IPA II uporabljajo na podlagi člena 46(6) izvedbene uredbe IPA II.

PRILOGA I

SEZNAM VSEH OPERACIJ, PRENESENIH IZ OBDOBJA 2014–2020 V OBDOBJE 2021–2027

(priložiti h končnemu poročilu o izvajanju ⁽¹⁾)

NASLOV PROGRAMA												
ŠTEVILKA CCI												
PREDNOSTNA NALOGA / SKLAD / KATEGORIJA REGIJE	REFERENCA OPERACIJE	NASLOV OPERACIJE	DATUM [IN ŠTEVILKA] TIHEGA SOGLASJA / ODOBRITEV KOMISIJE (ČE GRE ZA VELIK PROJEKT)	VEČFAZNE OPERACIJE NA PODLAGI ČLENA 118	VEČFAZNE OPERACIJE NA PODLAGI ČLENA 118a	SKUPNI STROŠKI OPERACIJE (v EUR)		SKUPNI POTR-JENI IZDATKI ZA PRVO FAZO (v EUR)	JAVNI PRISPEVEK ZA PRVO FAZO (v EUR)	NAČRTOVANI/ KONČNI DATUM ZAKLJUČKA DRUGE FAZE (LETO, ČETRLETJE)	PROGRAM ZA OBDOBJE 2021–2027, V OKVIRU KATEREGA JE BILA/BO OPERACIJA ZAKLJU-ČENA ⁽²⁾	
						Skupaj (za obe fazi, končno ali ocena)	Za drugo fazo (končno ali oceno)					

⁽¹⁾ Za ESPR priložiti k zadnjemu letnemu poročilu o izvajanju.⁽²⁾ Ime programa za programsko obdobje 2021–2027, v okviru katerega bo operacija zaključena.

PRILOGA II

SEZNAM NEDELUJOČIH OPERACIJ

(priložiti h končnemu poročilu o izvajanju ⁽¹⁾)

NASLOV PROGRAMA						
ŠTEVILKA CCI						
PREDNOSTNA NALOGA / SKLAD / KATEGORIJA REGIJE	REFERENCA OPERACIJE	NASLOV OPERACIJE	IME UPRAVIČENCA / PREJEMNIKA	SKUPNI STROŠKI OPERACIJE (v EUR)	SKUPNI POTRJENI IZDATKI (v EUR)	JAVNI PRISPEVEK (v EUR)

⁽¹⁾ Za ESPR priložiti k zadnjemu letnemu poročilu o izvajanju.

PRILOGA III

SEZNAM OPERACIJ, NA KATERE SO VPLIVALE TEKOČE NACIONALNE PREISKAVE / SO BILE ZAČASNO USTAVLJENE ZARADI PRAVNIH POSTOPKOV ALI UPRAVNIH PRITOŽB Z ODLOŽILNIM UČINKOM

(priložiti h končnemu poročilu o izvajanju (*))

NASLOV PROGRAMA							
ŠTEVILKA CCI							
PREDNOSTNA NALOGA / SKLAD / KATEGORIJA REGIJE	REFERENCA OPERACIJE	NASLOV OPERACIJE	IME UPRAVIČENCA / PREJEMNIKA	ZADEVNI SKUPNI POTRJENI IZDATKI (v EUR)	ZADEVNI JAVNI PRI-SPEVEK (v EUR)	OPERACIJE, NA KATERE VPLIVAJO TEKOČE NACIONALNE PREISKAVE*	OPERACIJE, KI SO BILE ZAČASNO USTAVLJENE ZARADI PRAVNIH POSTOPKOV ALI UPRAVNIH PRITOŽB Z ODLOŽILNIM UČINKOM*

(*) Za ESPR priložiti k zadnjemu letnemu poročilu o izvajanju. Označite s križcem v ustrezni rubriki.

PRILOGA IV

PRIMER UPORABE PROŽNOSTI IN OMEJITVE JAVNIH IZDATKOV V OKVIRU IZRAČUNA KONČNE RAZLIKE ZA PROGRAM Z ENIM SKLADOM

Zaključek 2014–2020

PRIMER UPORABE PROŽNOSTI / OMEJITVE OB ZAKLJUČKU ZA PROGRAME Z ENIM SKLADOM

Finančni načrt								Izjava o izdatkih (vsa pretekla obračunska leta)			Izjava o izdatkih (končno obračunsko leto)			Skupna izplačana vsota v preteklih letih in izračunani prispevek sklada za končno leto	Izračun na ravni prednostne osi (vsa leta, vključno s končnim)		Izračun na ravni programa	
Prednostna naloga	Skupaj upravičeno	EU (prispevek sklada)	Nacionalni partner	Nacionalni javni prispevek	Nacionalni zasebni prispevek (*)	Javno/skupaj	Stopnja sofinanciranja (**)	Izdatki skupaj	Javni prispevek	Izplačano v vseh preteklih obračunskih letih	Izdatki skupaj	Javni prispevek	Izračunani prispevek sklada (1)	M = P + F	Meja prožnosti	Znesek, zadržan na ravni prednostne naloge (2)	Omejitev za znesek, zadržan na ravni prednostne naloge, in prispevek sklada (3)	Omejitev za javni prispevek (4)
	$A = B + (z)$	B	$(z) = (x) + (y)$	(x)	(y)	P / T	$C = B/A$	D1	E1	P	D	E	$F = C * D$ ali $C * E$	M = P + F	$H = B + B * 15 \%$	$J = \min (M, H)$	$L = \min$ (skupni J za kategorijo regij, skupni B za kategorijo regij)	$K = \min$ (skupni L na ravni programa, skupni (E+E1))
Prednostna naloga 1	95.000	81.000	14.000	14.000	0	javno	85 %	70.000	70.000	57.610	30.000	30.000	25.579	83.189	93.150	83.189		
Prednostna naloga 2	60.000	45.000	15.000	15.000	0	javno	75 %	34.000	34.000	26.431	20.000	20.000	15.000	41.431	51.750	41.431		
Prednostna naloga 3	61.000	52.000	9.000	9.000	0	javno	85 %	44.000	44.000	38.651	20.000	20.000	17.049	55.700	59.800	55.700		
Manj razvite regije	216.000	178.000	38.000	38.000	0			148.000	148.000	122.692	70.000	70.000	57.628	180.320	204.700	180.320	178.000	
Prednostna naloga 4	800	600	200	150	50	skupaj	75 %	500	400	375	220	180	165	540	690	540		
Prednostna naloga 5	7.000	6.000	1.000	800	200	skupaj	86 %	6.500	5.500	5.497	3.500	2.700	3.000	8.497	6.900	6.900		
Prednostna naloga 6	27.000	20.000	7.000	5.000	2.000	skupaj	74 %	20.000	17.000	14.889	4.000	2.200	2.963	17.852	23.000	17.852		
Prehod	34.800	26.600	8.200	5.950	2.250			27.000	22.900	20.761	7.720	5.080	6.128	26.889	30.590	25.292	25.292	
Program	250.800	204.600	46.200	43.950	2.250			175.000	170.900		77.720	75.080					203.292	245.980
														Končni rezultat na ravni sklada				
														Omejitev javnega prispevka na ravni sklada		203.292		

(*) Izpolniti šele, ko so prednostne osi izražene v skupnih stroških.

(**) Stopnja sofinanciranja v zadnjem sprejetem sklepu

(1) Znesek, ki izhaja iz uporabe stopnje sofinanciranja, določene na podlagi zadnjega veljavnega finančnega načrta, na prijavljenih upravičenih izdatkih.

(2) Omejitev za najvišji znesek pomoči iz skladov, kakor je določen v sklepu Komisije o odobritvi operativnega programa, povečan za 15 %.

(3) Omejitev za najvišji znesek pomoči iz posameznega sklada za operativni program, kakor je določen v sklepu Komisije o odobritvi operativnega programa.

(4) Omejitev za javni prispevek, prijavljen samo na ravni sklada.